

(Βογατσ. Θεσσαλον. Καστορ. Καταφύγ. Πάγγ. κ.ά.) Πελοπν. (Λακων. Μάν. Μεσσ. κ.ά.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) — Λεξ. Δημητρ.: Ἀπέθαντο παπούτσι - πρᾶμα - ροῦχο - σπίτι - φόρεμα Λακων. Μάν. Μεσσ. κ.ά. Τὸ σκινονὶ εἶναι ἀπέθαντο Λακων. Ἐβαλα μεντοσεσόλες ἀπέθαντες αὐτόθ. Συνών. ἄγχαντος 2, ἀήτης, ἀθάνατος 1 β, ἀκατάλυτος 1, ἀλειωτός 2, γιερός. Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. Ἀπέθατη καὶ ὡς κύριον ὄν. ἐν παραμυθ. Βιθυν.

ἄπειθος ἐπίθ. Κύθηρ.

Ἐκ τοῦ στερεητ. ἀ- καὶ τοῦ ρ. πείθω. Πβ. ἀρχ. ἀπειθής.

1) Ὁ μὴ πειθόμενος, ἀπειθής. 2) Ὁ μὴ πιθανός: Μὴ δό' ἤγης ἄπειθο. Αὐτὸ ποῦ μοῦ λές εἶναι ἄπειθο. Συνών. ἀπίθανος.

ἀπεικάζω πολλαχ. καὶ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Ὁφ.) ἀπεικάζ-ζω Σύμ. Χίος (Καρδάμ.) ἀπεικάζου Α.Ρουμελ. (Φιλιππούπ.) Λυκ. (Λιβύσσ.) Τσακων. ἀμπεικάζω Μακεδ. (Θεσσαλον.) ἀκείκάζου Τσακων. ἀπ'εκάζου Σκόπ. ἀπ'κάζω Α.Ρουμελ. (Στενήμαχ.) Θράκ. ἀπ'κάζου Ἡπ. (Ζαγόρ. κ.ά.) Θεσσ. (Ζαγόρ. Καρδίτς. κ.ά.) Θράκ. (Ἀδριανούπ. Αἰν. Μάδυτ. Ὀρτάκ. Σουφλ.) Ἰμβρ. Λέσβ. (Ἀγία Παρασκ. κ.ά.) Μακεδ. (Ἀνασελ. Κοζ. Νάουσ. Σιάτ. Σισάν.) Σαμοθρ. Σκόπ. Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρναν. Βοστιν. κ.ά.) πεικάζω πολλαχ. πεικάκω Θράκ. (Σαρεκκλ.) πεικάζου Εὐβ. (Κύμ.) Θράκ. (Ἀδριανούπ.) Λυκ. (Λιβύσσ.) Μακεδ. (Πάγγ.) πεικάζου Εὐβ. (Στρόπον.) πεισκάζω Κύπρ. (καὶ πεικάζω) πεικῶ Ἀστυπ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) πεισκῶ Κύπρ. Ἀόρ. ἀπ'κασα Μακεδ. Προστ. ἀπείκον Χίος (Χαλκ.)

Τὸ ἀρχ. ἀπεικάζω. Ὁ τύπ. πεικάκω ἐκ τοῦ ἀμαρτ. ἀρχ. πείκακα.

1) Παρομοιάζω πολλαχ.: Μὲ ποιὸν τὸν ἀπεικάζεις; — Τὸν ἀπεικάζω μὲ τὸν δεῖνα. β) Ἀναγνωρίζω τινὰ Κύπρ. Μακεδ. (Πάγγ.): Ἐν τὸν ἐπείκασα Κύπρ. || Ἄσμ.

Τὸν ἀδιεφθό τ'ς ἀπάντησα χωρὶς νὰ τοὺν πεικάσου Πάγγ. Συνών. γνωρίζω. 2) Εἰκάζω, συμπεραίνω Α.Ρουμελ. (Στενήμαχ.) Ζάκ. Ἡπ. Κεφαλλ. Κύπρ. Μακεδ. (Κοζ.) Λυκ. (Λιβύσσ.) κ.ά. — Λεξ. Περιίδ.: Τί ἀπ'κάζ'ς ἀπ' αὐτά; Κοζ. β) Ὑποθέτω, ὑπολογίζω Κύπρ.: Ὡς πόσον μακρὰ εἶναι τὸ Καρπάσι; — Πεικάζω ὅτι ἀπεδῶ ὡς εἰσὶ εἶναι εἴκοσι μίλια. γ) Παθ. φαίνομαι Μακεδ. (Νάουσ.): Ὁ δεῖνα εἶναι καλός, ἀπ'κάζιτι. 3) Νομίζω, θεωρῶ Κῶς Μακεδ. (Σιάτ.) Πελοπν. (Αἰγ.) Πόντ. (Ὁφ.): Σὰν ποιὸν μ' ἀπ'κάζεις ἱμένα; Σιάτ. Πεικάζω πῶς δὲ θά'ρθῃ ὁ δεῖνα Αἰγ. Ἐσὺ ντ' ἀπεικάζεις; (πῶς τὸ θεωρεῖς, πῶς τὸ κρίνεις;) Ὁφ. 4) Εὐρίσκω τι διὰ τοῦ νοῦ, μαντεύω Α.Ρουμελ. (Φιλιππούπ.) Ἡπ. (Ζαγόρ.) Θεσσ. Θράκ. (Αἰν.) Λευκ. Μακεδ. (Ἀνασελ. Σισάν.) Πελοπν. (Λεντεκ.) Πόντ. (Κερασ.) Ρόδ. Σέρφ. Στερελλ. (Αἰτωλ.) — Λεξ. Αἰν.: Σὰν τ' ἀπ'κάης, τί μέρα θὰ κάμ' ταχειά! (αὔριον) Αἰτωλ. Τώρα τὸ πείκασα (ἐνν. τὸ μέλλον νὰ συμβῇ) Σέρφ. Ποιὸς μπουρεῖ ν' ἀπ'κάσ' τί κρύβου'ς τὰ χέρια μ'; Ἀνασελ. Στάσ' νὰ τ' ἀπ'κάσου τί θὰ κάμ'ς Θεσσ. || Ἄσμ.

Κόρη μ', ἀτή σου τὸ νογῆς κι ἀτή σου τ' ἀπεικάζεις Λευκ.

Ὅσοι τὸ πεικάσετε, τὰ βουνὰ νὰ πιάσετε, κι ὅσοι ἐν τὸ πεικάσετε, κακὰ θ' ἀπολάψετε

Ρόδ. || Αἰνιγμ.

Χίλια δέματα, | χίλια κομποδέματα,

χίλια νὰ εἰπῆς δὲν τ' ἀπ'κάεις

(τὸ δίχτυ) Ἡπ. (Ζαγόρ. κ.ά.) 5) Στοχάζομαι, σκέπτομαι Κῶς Πελοπν. (Σουδεν. Τρίκκ. Κορινθ.) Χίος (Χαλκ.) — Λεξ.

Δημητρ.: Λέν τὸ πείκασα αὐτὸ τὸ πρᾶμα Σουδεν. Ἀπείκον κ' ἐδῶ νὰ φοροῦν τέτοια ροῦχα! Χαλκ. || Παροιμ. Ἐτάζε κι ἀπείκαζε τῶν ἀλλωνῶν τὰ πράματα, ἔχασ' ὁ Γιάννος τὴν κατοίκα του (ὁ εἰς ἀλλότρια ἀσχολούμενος ζημιώνει ἑαυτὸν) Λεξ. Δημητρ. || Ἄσμ.

Σὲ ποιὸν μπρὸς εἶσαι δάσκαλον καλὰ νὰ τὸ πεικάσης, νὰ πάρῃς πρῶτα ἄδειαν καὶ πόκα νὰ διαβάσης

Κῶς. 6) Ἀντιλαμβάνομαι πολλαχ.: Τὸν ἀπείκασα καθὼς ἔβαινε 'ς τὸ σπίτι Κεφαλλ. Λὲ δὲν ἀπείκασα Ἀνδρ. Μ' ἀπείκασε ἀπομακρῶς Εὐβ. Οὔτε τὴν πρώτη οὔτε τὴ δεύτερη μέρα ἀπείκασα τίποτε Λευκ. Ἐρχοῦνταν λαγὰ λαγὰ, ἀλλὰ τοὺς ἀπείκασα Εὐβ. (Στρόπον.) Ἀπείκασις ποιὸς ἦρθη; Μακεδ. (Κοζ.) Λέν ἀπείκασι τοὺν σεισμό Σκόπ. Ποῦ τ' ἀπείκασις; Ἰμβρ. Κοιμώμ'να κι ἀπείκασα τοὺν κλέφτ' π' ἄρ'ξι τ'ν πόρτα Στερελλ. (Βοστιν.) Ἐπείκασα μέσ' 'ς τὸ κοπάνι πῶς λείπεν ὁ τράουλ-λὸς μας ὁ κοτῆνοπαρδαλοφίτιλ-λος Κύπρ. Ἐπείκασα τὸ δεῖνα πρόβατο (βραχυλ. ἀντί: ἐπείκασα ὅτι λείπει) αὐτόθ. || Ἄσμ.

Κρουσάροι τὸν πεικάσανε καὶ πάν νὰ τὸν κρουσέφρουν Εὐβ.

Γίδι μπηκαν 'ς τὸν μαντρί. | — Ποῦ τ' ἀπείκασις, μουρή; Ἡπ.

Ἀγάλη' ἀγάλη, Γιάννη μου, σὰν τοῦ κουμμένου φίδι, μὴ σ' ἀπεικάσ' ἢ πέρδικα κι πιταχτῇ κι φύγῃ

Θεσσ. (Καρδίτς.) || Ποίημ.

Βγαίνει κι ἀκρομάζεται 'ς τὸν ἡλιακὸ μὲ πόθο,

μὴν ἀπεικάσῃ τὴ φωνὴ ποῦ μοιάζει τοῦ καλοῦ της

ΚΠασαγιάνν. ἐν Τέχν. 1, 63. Καὶ παθ. γίνομαι ἀντιληπτὸς Ἡπ. (Ζαγόρ.): Θέλου νὰ τοὺν κάμου, ἀλλ' ἀπ'κάζουμι. Συνών. καταλαβαίνω, νοιώθω. β) Ἐχω τὴν αἰσθησιν τῆς ὁσφρήσεως Σαμοθρ.: Γεῖμι β'ναχουμένους κι δὲν ἀπ'κάζου (εἶμαι συναχωμένος καὶ δὲν δύναμαι νὰ ὁσφρανθῶ). γ) Καθόλου, αἰσθάνομαι Εὐβ. (Κύμ.) Ἡπ. Θεσσ. (Ζαγόρ.) Πελοπν.: Δὲν ἀπείκασα καθόλου πόνο Κύμ. || Ἄσμ.

Σ' τὸ στόμα τὴν ἐφίλησα, μοῦ λέει, κἄν ἀπείκασα

Ἡπ. Συνών. αἰσθάνομαι 2, καταλαβαίνω, νοιώθω.

δ) Ἀφυπνίζομαι, ἐξυπνῶ Σκόπ.: Δὲν ἀπείκασα προνί, γιατί ἄργησα νὰ πέσουν. Συνών. ξυπνῶ. 7) Ἐννοῶ πολλαχ. καὶ Τσακων.: Κἄν πεικάζω κ' ἐγὼ Πελοπν. (Καλάβρυτ.) Δὲν τ' ἀπείκασα καλὰ Πελοπν. (Ἀρχαδ.) Δὲν πεικάζεις ὁλότελα Πελοπν. (Κλουτσίνοχ.) Δὲν τοῦ ἀπ'κασαν Μακεδ. Δὲν πεικάζει ἀπ' αὐτὸ τὸ πρᾶμα Κεφαλλ. Δὲν ἀπεικάζω ἀπὸ τέτοιες δουλειές αὐτόθ. Μιλῶ τση, μὰ δὲ 'δεικᾶ, τοῦ κεφαλιου' τ'ζη κάνει (δὲ 'δεικᾶ = δὲν θέλει νὰ ἐννοήσῃ) Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Δὲν ἀπείκαζενε ἢ κακομοῖρα τίποτα ἀπὸ τὸ βολὺ πυρετὸ ποῦ 'χενε Νάξ. (Γαλανῶδ.) Σὰν τό 'κατσεν εὐτὺς τὸ μουλάρι ἡπείκασεν τοῖ τεσσέριζ-ζεν Χίος Ἡ σημ. καὶ μεσν. Ἰδ. Χρον. Μορ. Η 2207 (ἐκδ. JSchmitt) «καὶ ὅσο ἐπληροφορεθῆκεν κι ἀπείκασε τὸν δόλον». Συνών. καταλαβαίνω, νοιώθω, σκαμπάζω. 8) Γνωρίζω, ἡξεύρω Κάρπ. Νάξ. (Φιλότ.): Οὔτε σοῦ 'κλειρα οὔτ' ἀπεικάζω τίποτα Φιλότ. Συνών. γνωρίζω, ξέρω.

Πβ. ἀντικειάζω.

ἀπεικᾶνος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀπεικᾶνους Μακεδ. (Σέρφ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀπεικῶ, δι' ὁ ἰδ. ἀπεικάζω, καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ᾶνος.

1) Ὁ ἐννοῶν, νοήμων Σέρφ. Συνών. ἀπεικασιᾶ-νος, ἀπεικαστᾶνος 1. 2) Ὁ προνοῶν Μακεδ.: Αὐτὸς ἢ ἀνθρουπους εἶναι ἀπεικᾶνους.

ἀπεικασιά ἡ, Λεξ. Βλαστ. Δημητρ. ἀπ'κασιᾶ Μακεδ. (Καταφύγ. κ.ά.) ἀπεικασὰ ἀγν. τόπ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀπεικάζω.

1) Τὸ νὰ ὑποθέτῃ τις, ὑπόθεσις Λεξ. Βλαστ. Δημητρ.

